

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

**Alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma
Neuvolapalveluiden toimintasuunnitelma**

Hyvinvointisuunnitelman liite

Sisältö

---

1. Johdanto

2. Lasten ja nuorten kasvuolot sekä hyvinvoinnin tila

3. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät toimet ja palvelut

4. Lastensuojelun tarve

5. Lastensuojeluun varatut voimavarat

6. Palvelujärjestelmä ja palvelujärjestelmän kehittämisen suunta

6.1 Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun palvelujärjestelmä

6.1.1 Lastensuojelun kehittämisen painopisteet

6.2 Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelujärjestelmä

6.2.1 Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisen painopisteet

7. Yhteistyö eri toimijoiden välillä

7.1 Monialaisen yhteistyön malleja

8. Indikaattorit

9. Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Palautteet ja niihin vastaaminen

Palaute: Suunnitelmassa onnistuneena ja hyvänä pidettiin

Palaute: Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa?

1. Johdanto

Lastensuojelulain mukaisesti hyvinvointialueen on laadittava lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialueen toimintaa koskeva alueellinen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on osa hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmaa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman lisäksi laaditaan alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma ja neuvolapalveluiden toimintasuunnitelma.

Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee sisältää suunnittelukaudelta tiedot:

- 1) lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta alueella;
- 2) lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista alueella;
- 3) lastensuojelun tarpeesta alueella;
- 4) lastensuojeluun varattavista voimavaroista;
- 5) lastensuojelulain mukaisten tehtävien hoitamiseksi käytettävissä olevasta lastensuojelun palvelujärjestelmästä;
- 6) yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä; sekä
- 7) suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.

Tämä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu yhteistyössä hyvinvointialueen toimialueiden keskeisten toimijoiden kesken.

2. Lasten ja nuorten kasvuolot sekä hyvinvoinnin tila (1/2)

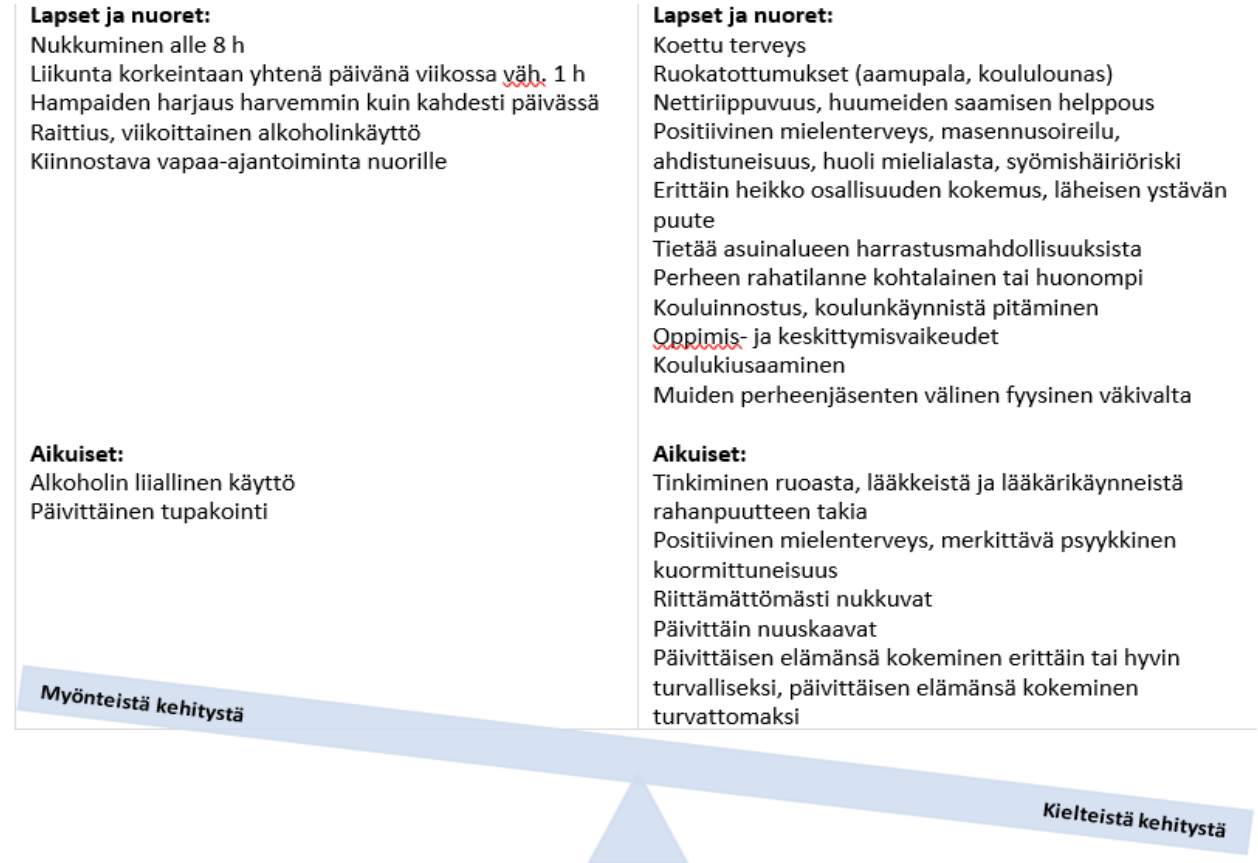
- Lasten ja nuorten (0-14 v.) määrä vähenee Pohjois-Pohjanmaalla noin 15% vuoteen 2023 mennessä. Palvelutarpeiden ennakoitaan kuitenkin suhteellisesti kasvavan.
- Lapset ja nuoret tarvitsevat yhä useammin kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen yksilöllistä tukea. Kiusaamisen ja syrjinnän kokemukset näkyvät kouluterveyskyselyssä. Myös yksinäisyys ja perheiden taloudellinen ahdinko nousee esille kyselyissä. Mielenterveyden haasteet ovat lisääntyneet lapsilla, nuorilla, työkäisillä sekä perheissä. Digipeleillä ja sosiaalisella medialla on haitallisia vaikutuksia lasten ja nuorten mielenterveyteen.
- Muutoksen taustalla on useita syitä. Pahoinvointi näkyy myös sosiaalihuollon ja lastensuojelun ilmoitusten määrissä sekä lastensuojelun yhä kasvavissa tarpeissa. Toisaalta lapsille ja nuorille suunnatut perustason mielenterveyspalvelut eivät ole kyenneet riittävässä määrin vastaamaan hoidon tarpeisiin ja psykiatrisen erikoissairaanhoidon tilanne on ollut haastava resurssien puutteen ja kuormituksen suhteen.
- Aikuisten lisääntyneet mielenterveys- ja päihdeongelmat heijastuvat myös lasten ja nuorten palvelutarpeisiin. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen kysynnässä on ollut kasvua ja sen ennakoitaan jatkuvan. Myös neuropsykiatriset oirehäiriöt lapsilla ja nuorilla ovat olleet kasvussa, ja tämä näkyy sekä mielenterveyspalveluiden, psykiatristen palveluiden, lapsiperheiden sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun kysynnässä.
- Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun osalta on haasteena useat tietojärjestelmät ja erilaiset tilastointitavat. Pohteen laajuisesti ei ole saatavilla kaikilta osin luotettavaa tilastotietoa palveluiden tarpeesta

2. Lasten ja nuorten kasvuolot sekä hyvinvoinnin tila (2/2)

Kouluterveyskyselyn ja Terve-Suomi-tutkimusten mukaan Pohjois-Pohjanmaalla asuvat lapset kokevat olevansa tyytyväisempiä elämäänsä kuin useimmilla muilla hyvinvointialueilla.

Pohjois-Pohjanmaan lasten ja nuorten päivittäisessä arjessa ja elämässä on kuitenkin kehittynyt viime vuosina huolestuttavaan suuntaan. Joissakin asioissa on nähtävissä myös myönteistä kehitystä, mutta vaaka kallistuu kielteisen kehityksen puolelle. Tilanne alkaa heiketä nuorilla, joiden tyytyväisyys elämäänsä on maan keskitasoa. Nuorten (ja työikäisten) tilanne on heikentynyt vuodesta 2019 lähtien.

Lisäksi hyvinvointia haastaa moni asia, joissa ei ole tapahtunut viime vuosina selkeää kielteistä tai myönteistä kehitystä. Erityisen huolestuttavia havaintoja viime vuosilta ovat positiivisen mielenterveyden heikkeneminen sekä psyykkisen oireilun, päivittäisen turvattomuuden kokemuksen ja perheenjäsenten välisen fyysisen väkivallan selkeä lisääntyminen.

KUVIO B. Havaintoja Kouluterveyskyselyn tulosten kehityksestä vuosilta 2017-2023 ja Terve Suomi - tutkimuksen (entinen FinSote) tulosten kehityksestä vuosina 2020-2022.

3. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät toimet ja palvelut

---

- Lapsille ja nuorille suunnattuja ennaltaehkäiseviä perustason palveluita ovat äitiys- ja lastenneuvolapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut, opiskelu- sekä oppilashuollon kuraattori- ja psykologipalvelut sekä kasvatus- ja perheneuvonta. Nämä palvelukokonaisuudet sekä niiden toiminta ja tavoitteet on määritelty erikseen neuvolasuunnitelmassa ja alueellisessa opiskeluhuollon suunnitelmassa, jotka ovat lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman liitteitä
- Perustason palveluina tuotetaan myös lapsiperheiden sosiaalityötä ja –ohjausta sekä perheoikeudellisia palveluita. Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan myös oikea aikaisilla aikuisten sosiaali- ja päihdepalveluilla. Lisäksi kaikille yhteisesti tuotetut perustason suun terveydenhuolto, vastaanottopalvelut ja lääkinnällinen avokuntoutus on tarkoitettu tarpeen mukaiseen hoitoon. Matalalla kynnyksellä toteutetut mielenterveys- ja päihdepalvelut ovat keskeinen osa perustason ennaltaehkäisevää toimintaa.
- Kuntien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisotyön palvelut sekä järjestöjen ja seurakuntien palvelut ovat keskeisiä ennaltaehkäiseviä palveluita.
- **Opiskeluhuollon ja neuvolapalveluiden kokonaisuudet on kuvattu erikseen alueellisessa opiskeluhuollon suunnitelmassa ja alueellisessa neuvolapalveluiden toimintasuunnitelmassa sekä osana hyvinvointisuunnitelmaa.**
- Korjaavia erityistason palveluita ovat lastensuojelun avohuollon tukitoimet sekä sijaishuollon palvelut, joissa on kyse kodin ulkopuolisesta sijoituksesta, kuten perhehoidosta, ammatillisesta perhehoidosta ja laitospalveluista. Myös lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria ja somaattinen erikoissairaanhoido kuuluvat erityistason korjaaviin palveluihin. Sosiaali- ja kriisipäivystys vastaa osaltaan kiireellisiin lasten ja nuorten palvelutarpeisiin

4. Lastensuojelun tarve

Arvio tulevasta lastensuojelun tarpeesta:

- Lastensuojeluilmoitusten määrät ovat kasvussa
- Kiireelliset sijoitukset ovat kasvussa
- Huostaanotetut lapset- ja nuoret tarvitsevat entistä enemmän vaativan tason sijaishuoltoa.
- Erityisesti nuoruusikäisillä on vakavaa päihteidenkäyttöä, vaikeita käyttäytymisen häiriöitä ja vakavia mielenterveydenhäiriöitä

Haasteena ovat useat tietojärjestelmät, jotka vaikeuttavat tarkkaa tilastointia

2022	0-6-vuotiaat	7-12-vuotiaat	13-15-vuotiaat	16-17-vuotiaat	18-24-vuotiaat	yhteensä
Väestömäärä	29 942	33 483	17 440	11 359	36 501	128 725
Lastensuojeluilmoitukset	16736 (laskennallisesti 18 % kaikista alle 18 vuotiaasta P-P väestöstä)					
Lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus*	8 854 (9,6 %)					
Ennakolliset lastensuojeluilmoitukset *	142 (laskennallisesti 6,7 % kaikista alle 18 vuotiaasta P-P väestöstä)					
Yhteydenotot sosiaalihuoltoon lapsen tuen tarpeen arvioimiseksi *	1920 (laskennallisesti 2,1 % kaikista alle 18 vuotiaasta P-P väestöstä)					
Lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus	5,8 % 0-2-v	7,2 % 3-6-v	8,5 %	13,4 %	13,1 %	3,5 %
Avohuollon asiakkaat	958 (3,2 %)	1239 (3,7 %)	1498 (5,2 %)			3695
Uudet avohuollon asiakkaat	389 (1,3 %)	402 (1,2 %)	547 (1,9 %)			1338
Huostassa vuoden aikana olleet	120 (0,4 %)	268 (0,8%)	227 (1,3%)	204 (1,8%)		819
Uudet huostaanotot vuoden aikana	21 (0,07%)	27 (0,08%)	75 (0,26 %)			123
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	269 (0,9 %)	402 (1,2 %)	691 (2,4 %)		146 (0,4 %)	1508
Kiireellisesti sijoitettu*			369 (0,4 %)			

2022	Perhehoito	Ammatillinen perhekotihoito	Laitohoito	Muu sijoitusmuoto	Yhteensä
Huostassa 31.12.22 olevan lapsen sijoitusmuoto*	506 (66%)	61 (8 %)	197 (26%)	5 (1%)	769

- [Lastensuojelu 2022, tilastoraportti \(julkari.fi\)](#)

5. Lastensuojeluun varatut voimavarat

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella lastensuojelussa sosiaalityöntekijöiden mitoitus on varmistettu riittävästi vakansseilla, jotka mahdollistivat vuoden 2023 aikana 35 asiakasta/työntekijä ja vuoden 2024 alusta lähtien 30 asiakasta/työntekijä. Virkojen täyttämistasot vaihtelevat alueittain.
- Järjestämissuunnitelmaan on kirjattu tavoitteeksi vuoteen 2026 mennessä lastensuojelun asiakasmäärien väheneminen 10% vuoden 2022 tasosta ja kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä on tavoitteena olla enintään 1,2%.
- Järjestämissuunnitelman ja tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti sijoituksessa olevien lasten osalta hyvinvointialueen omana toimintana tuotettua perhehoitoa ja sijaishuoltoa tullaan vahvistamaan ja lisäämään, ja ostopalveluita vähentämään
- Tavoitteena on, että lapsi, nuori ja perhe saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti kotiin tai arjen ympäristöön, jolloin raskaimpia palveluita käyttävien osuus vähenee ja koettu hyvinvointi kasvaa.

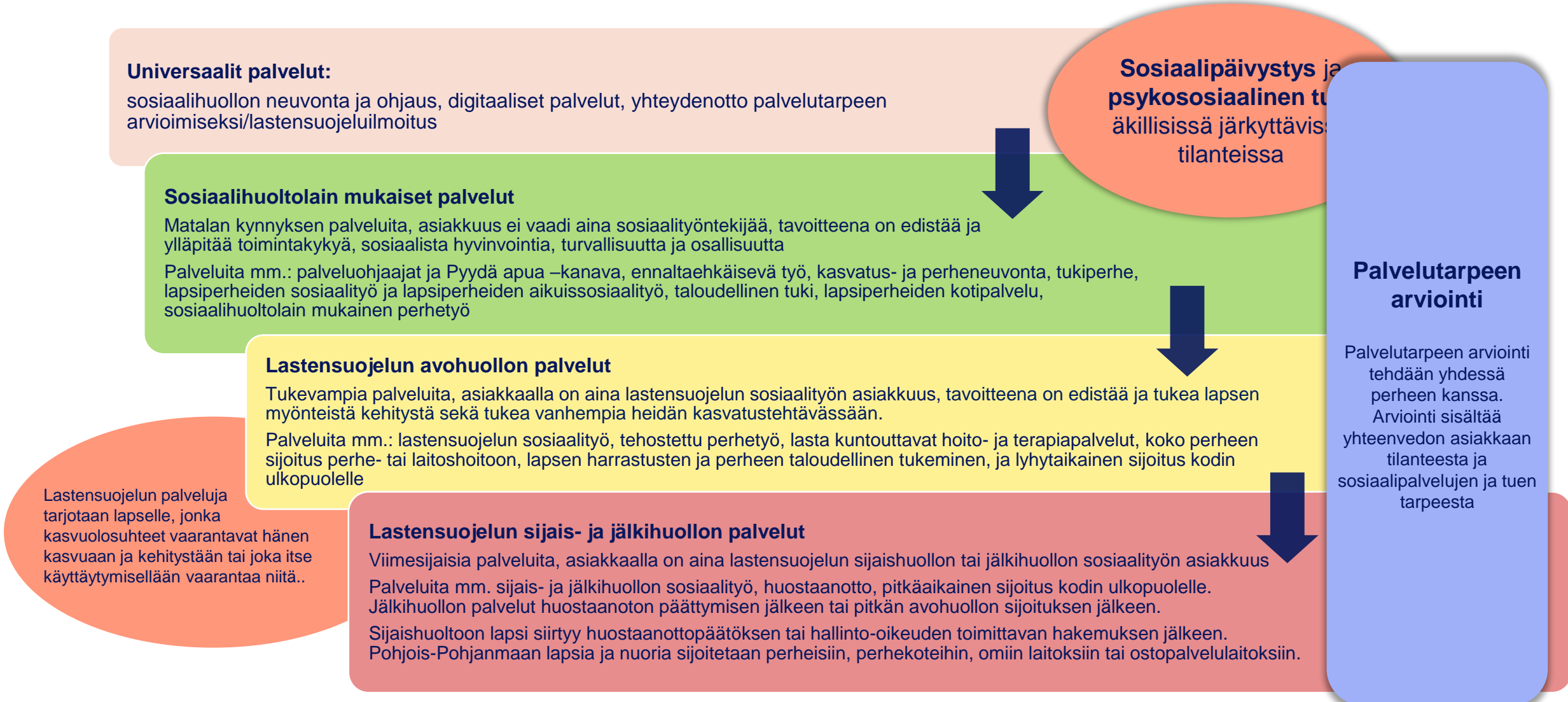

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

6. Palvelujärjestelmä ja palvelujärjestelmän kehittämisen suunta

6.1. Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden ja lastensuojelun palvelujärjestelmä

6.1.1. Lastensuojelun kehittämisen painopisteet

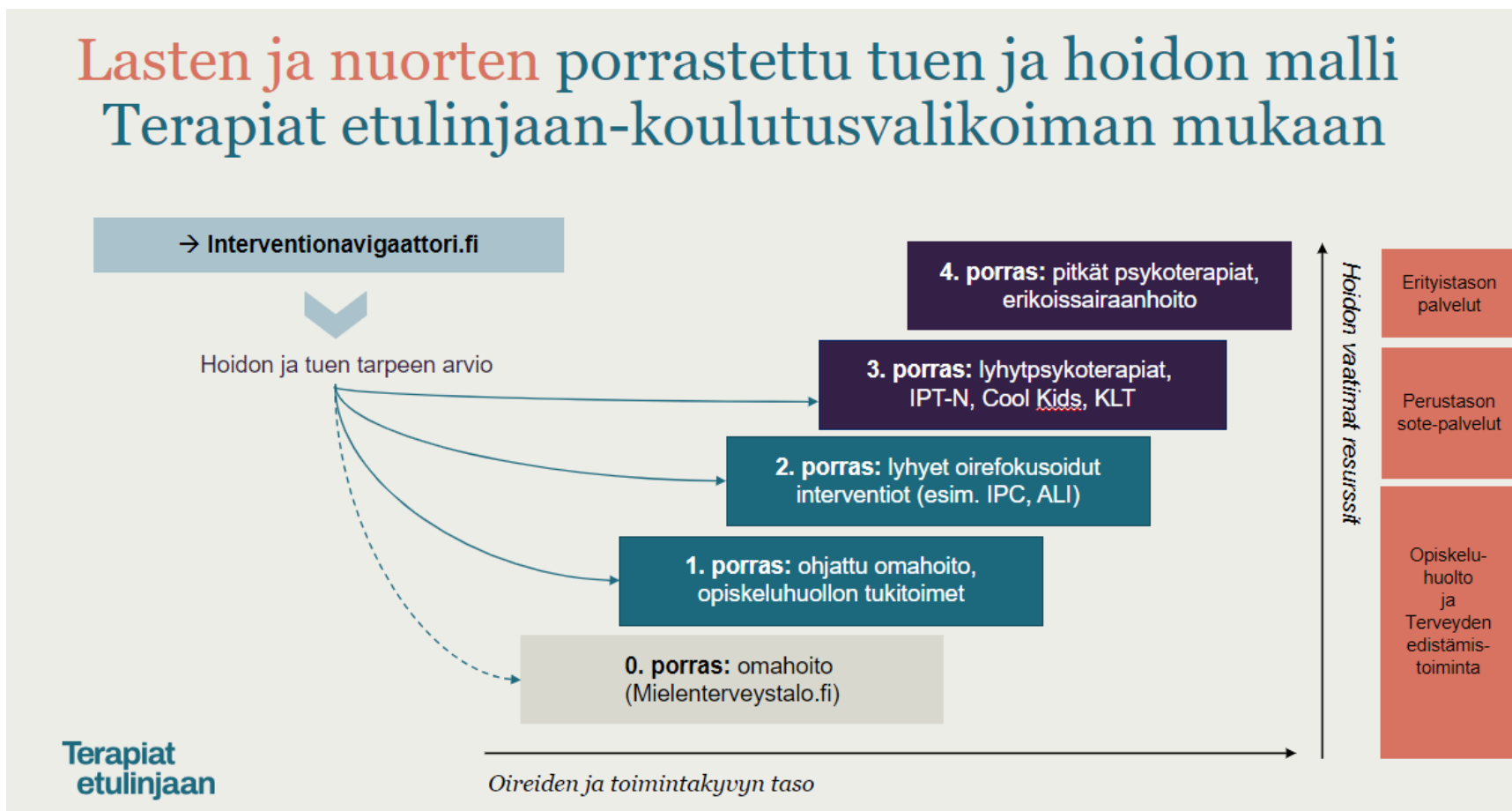

Tavoitteena on, että ennaltaehkäisevät ja perustason palvelut vahvistuvat ja lapset, nuoret ja perheet saavat tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti kotiin tai arjen ympäristöön, jolloin raskaimpia palveluita käyttävien osuus vähenee ja koettu hyvinvointi kasvaa. Lastensuojelun kehittäminen on kuitenkin yhtäältä tärkeää, jotta laadukkaan lastensuojelun avulla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus kuntoutua ja heidän koettu hyvinvointinsa vahvistuu.

Lastensuojelun kehittämisen keskeisiä painopisteitä:

- Vahvistetaan järjestämislain mukaisesti omaa palvelutuotantoa sijaishuollon vaativan ja erityistason laitoshuollon osalta
- Vahvistetaan omaa perhehoitoa ja tukiperhetoimintaa
- Mahdollistetaan tiivis esihenkilötyö pienten lastensuojelun vastuuyksiköiden avulla
- Kehitetään lastensuojelua tavoitteellisesti pitkäaikaisen suunnitelman mukaisesti
- Kehitetään asiakasprosesseja yhdessä muiden palveluiden ja toimialueiden kanssa
- Tavoitellaan laadukasta, oikea-aikaista ja asiakaslähtöistä asiakastyötä
- Turvataan työntekijöille kehittymismahdollisuudet mm. laadukkaan täydennyskoulutuksen kautta
- Otetaan käyttöön mentorointimalli kaikissa Pohdeen lastensuojelun vastuuyksiköissä

6.2. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelujärjestelmä

Digitaalinen sote-keskus

< TAKAISIN

Tervetuloa mielenterveys-chattiin!
Digitaaliset mielenterveyspalvelut ovat apunasi, kun tarvitset tukea mielenterveysongelmissa tai elämäntilanteissa.

Palvelu on käytössä 18-vuotta täyttäneille.

Hätätilanteessa hakeudu terveysaseman akuuttivastaanotolle, päivystykseen tai soita 112.

Mielenterveys-chat on auki arkisin klo 8.00-20.00 ja 28.08.2023 alkaen myös viikonloppuisin klo 8.00-20.00.

Täytähän ennen kirjautumista Terapianavigaattorin.

TERAPIANAVIGAATTORI >

KIRJAUDU MIELENTERVEYS-CHATTIIN >

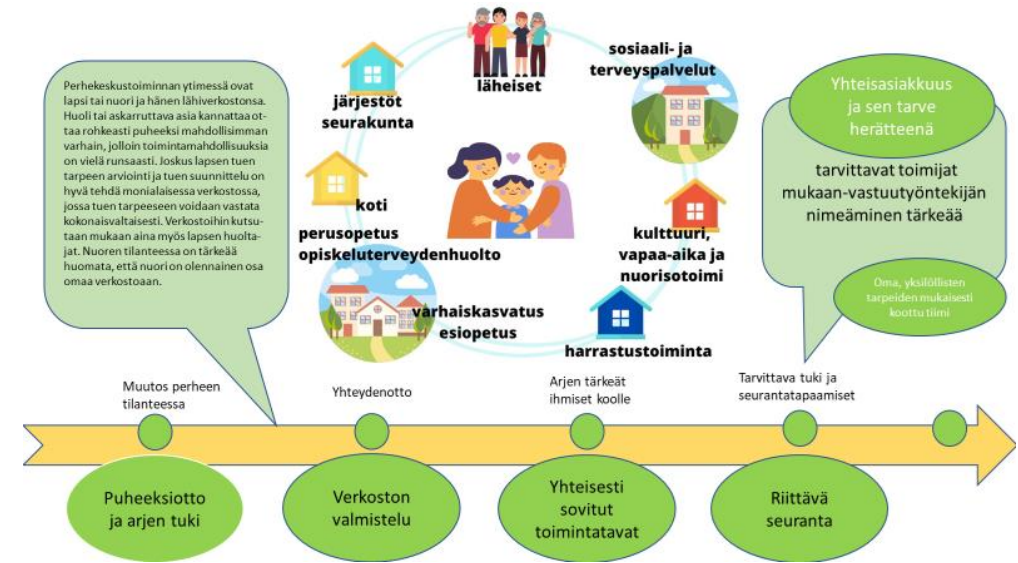
6.2.1. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämisen painopisteet

- Palveluita johtaa terveydenhuollon substanssiosaaja → mahdollistaa erikoissairaanhoidon jalkautumisen perustasolle
- Selkiytetään ja määritellään eri toimintoihin osallistuvien työntekijöiden tehtäviä
- Määritellään ja kuvataan moniammatillisten palvelujen prosessit ja sovitaan yhteistyön periaatteista
- Yhden kontaktin periaate, yhteisövaikuttavuuden malli ja integraatio, jossa potilas/asiakas saa avun osajien yhteistyöllä

7. Yhteistyö eri toimijoiden välillä

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, mukaan lukien perustason ja erityistason palvelut, toteutetaan Pohteella **perhekeskusmallin** mukaisesti. Perhekeskuksessa toimii moniammatillisessa yhteistyössä lapsiperheiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja sekä kuntien, järjestöjen ja seurakunnan palveluita. Mallia viedään eteenpäin suunnitelmallisesti yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.
- Pohteella toimitaan **yhteisövaikuttavuusmallin** toimintaperiaatteiden mukaisesti ja systemisellä työotteella, mikä tukee sekä lasten, nuorten ja perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä, oikea-aikaisten palveluiden saamista että toiminnan jatkuvuutta ja perhekeskusten yhteistoimintaa eri toimijoiden välillä
- Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa otetaan koko Pohteen alueella käyttöön **Pyydä apua –viestikanava**, jonka kautta voi pyytää apua, kysyä neuvoa tai jättää yhteydenottopyynnön. Ohjausta ja neuvontaa saa myös puhelimitse.
- Huomioidaan tutkimustuloksiin perustuen sosiaalisen median haitalliset vaikutukset lasten ja nuorten mielenterveyteen ja tuetaan vanhemmuutta ammattilaisten kanssa yhteistyössä.
- Erilaisia monitoimijuuden edistäminen malleja on olemassa, ja niitä yhdenmukaistetaan

8. Indikaattorit

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2023
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-) info ind. 4811	Koko maa	yhteensä	85,1	85,1
	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		86,4	86,6
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-) info ind. 4700	Koko maa		68,2	65,7
	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		69,4	65,6
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-) info ind. 4701	Koko maa		70,8	66,2
	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		73,7	66,3
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-) info ind. 4702	Koko maa		68,4	66,9
	Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue		68,8	66,0

Mittarit

- Asiakassuunnitelmien lakisääteisen tekemisen toteutuminen (S)
- Lasten ja nuorten eri sosiaali- ja terveystalvluihin hoitoonpääsyaika (palvelujen saatavuus) (S)
- Palvelurakenne; kevyempien palvelujen osuus lisääntyy (lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö ja sosiaalinen kuntoutus) (S)
- Mielenterveyspalvelut (perustaso) ja psykiatrinen erikoissairaanhoido %-osuudet, lisäksi psykiatrinen laitoshoido. (S)
- Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 -vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (K)
- Perhehoidon ja laitoshoidon %-osuus kodin ulkopuolisista sijoituksista. (K)
- Vastuunomatyöntekijä nimetty (kyllä/ei) (T)
- Vaikuttavuuden mittareiden kehittäminen (T)
- Hoitoonpääsyaika perustason palveluihin (palvelukokonaisuudet määritellään) (S)
- Hoitotakuun toteutuminen (jono, hoitotakuun ylitykset) (S)
- Ennalta ehkäisevien ja kevyiden palvelujen osuus kasvaa (S)
- Erikoissairaanhoidon tasoinen hoito vähenee (kustannukset, asiakkuudet, hoitopäivät jne.) (S)
- IPC-menetelmän käyttö lisääntyy (Interpersonal Councelling, masennusoireilun hoitoo ja ehkäisyyn tarkoitettu interventio) (T)

9. Suunnitelman toteuttaminen ja seuranta

- Mittarit hyvinvointialuestrategiasta, sosiaali- ja terveystalouden järjestämissuunnitelmasta ja hyvinvointikertomuksesta
- Hyte-kertoimen mittarit
- Osavuosikatsaukset, tilinpäätös

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Palautteet ja niihin vastaaminen

Palaute: Suunnitelmassa onnistuneena ja hyvänä pidettiin

- Yhteisövaikuttavuusmallin esille tuominen on tärkeää ja hienoa, että se on valittu keskeiseksi lähtökohdaksi.
- Tavoitteet ja liittyminen laajaan hyvinvointisuunnitelmaan tuotu selkeästi esille. Monialainen kokonaisuus, jossa on käytetty tietoa.
- Hyvin kattava ja asiallinen suunnitelma, jossa konkreettisia asioita esillä. Hienoa, että omaan palvelutuotantoon suunnitellaan lisäystä lastensuojelupalveluiden kokonaisuudessa.
- Suunnitelmassa nousee esille verkosto ja laajan yhteistyön merkitys hyvin.
- Erilaisia mittareita on nostettu esille.
- Lasten kasvuolojen merkitys hyvinvoinnille on tunnistettu.
- Lasten hyvinvoinnin tila on tunnistettu ja toimenpiteet siihen mietitty. On hienoa, että tavoitteena on ennaltaehkäisy ja perustason palveluiden vahvistaminen sekä palveluprosessien selkeyttäminen.
- Lastensuojelun lähijohtamisen merkityksen esille tuominen sekä työntekijöiden tuki on tuotu esille.

Palaute: Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa? 1/2

Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa? Miten sitä voisi kehittää paremmaksi?	Miten palautteeseen pyritään vastaamaan ja miten huomioitiin suunnitelmassa:
<p>Monialaisen yhteistyön mallit keskittyivät pääosin korjaaviin palveluihin ja on sekava, niitä tulee kehittää ja selkeyttää. Systeeminen työote pitäisi nostaa esille, koska henkilöstö on laajasti osallistunut koulutuksiin. Ennaltaehkäisevien palveluiden kokonaisuutta tulisi tuoda enemmän esille, esimerkiksi perhekeskuksen mallin aikaisemmalla kuvaamisella. Perhekeskusmalli, yhteisövaikuttavuus ja yhden kontaktin periaate vielä konkreettisimmin esille. Mitä tehdään, jotta nämä toimintamallit vahvistuvat Pohjois-Pohjanmaalla?</p>	<p>Systeeminen työote nostettu suunnitelmaan. Yhteisövaikuttavuuden toimintamalli tuo esille ennaltaehkäisevän / oikea-aikaisen ja tarpeenmukaisen palvelun. Perhekeskusmalli ja yhteisövaikuttavuus nostettu tämän vuoksi ensimmäiseksi kohdassa 7 ja tuotu mainintana sen konkreettinen eteenpäin vieminen alueella yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.</p>
<p>alueellinen tarkastelu</p>	<p>Alueellista tietoa ei ole luotettavasti saatavilla, joten alueellista tarkastelua ei ole mahdollista tässä suunnitelmassa tehdä</p>
<p>Vanhempien mielenterveys- ja päihdeongelmien sekä pitkäaikaissairauksien ja elämäntilannemuutosten (esim. Ero, työttömyys) vaikutus lasten ja nuorten hyvinvointiin olisi tärkeä huomioida hyvinvointisuunnitelman kokonaisuudessa, myös aikuisten palveluissa</p>	<p>Aikuisten palvelut ovat tärkeä osa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Aikuisten palvelut nostettu esille.</p>
<p>Kohdat 7.2.- 8.1. mm. monialaisen yhteistyön mallit sisältävät paljon hyvää tietoa, mutta mallien käyttötarkoitus jää osin epäselväksi ja sekavaksi. Tiivistys? Voisivatko mallit olla yhteneviä ulkonäöltään ja voisivatko palvelupolut/-mallit avautua esim. perhekeskuspalvelukokonaisuuden alta?</p>	<p>Monialaisen työn malliesimerkit on poistettu suunnitelmasta toteamalla, että erilaisia malleja on jo luotu ja otettu käyttöön</p>

Palaute: Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa? 2/2

Miten suunnitelmaa tulisi muuttaa? Miten sitä voisi kehittää paremmaksi?	Miten palautteeseen pyritään vastaamaan ja miten huomioitiin suunnitelmassa:
Erityislasten tarpeet ja huomiointi tulisi saada näkyviin suunnitelmiin	Lastensuojelulain mukainen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja sen toimenpiteet koskevat myös erityislapsia. Suunnitelmassa ei kuvata erikseen esim. vammaispalvelulainsäädäntöä tai terveydenhuollon lainsäädäntöjä.
Vakanssien täyttöaste sekä tieto, missä alueella on puutetta vakanssien täyttämiseksi olisi hyvä kuvata suunnitelmassa paitsi lastensuojelun, myös lapsiperheiden sosiaalipalveluiden, neuvolapalveluiden ja opiskelijahuollon palveluiden osalta. Lisäksi konkreettiset toimenpiteet, miten henkilöstön saatavuushaasteisiin vastataan.	Luotettavia vertailulukuja ei tässä vaiheessa ole saatavilla. Henkilöstön saatavuushaasteisiin vastataan eri ohjelmissa.
Lasten ja nuorten mt-palveluissa ei saa ensilinjaan painottaa pelkästään omahoitoa netin kautta. Muut matalan kynnyksen palvelut, joissa auttajat ovat kasvokkain, on tärkeä kuvata suunnitelmaan.	Monialaisen työn kuvaukset on poistettu, koska ne ovat enemmän työntekijöiden työkaluja ja saattavat erehdyttää lukijaa eikä niitä voi saavutettavuuden näkökulmasta kuvata.

Kiitos!

